

RAKKE KAJA

KOOLIAASTA ON LÕPPENUD

RAKKE KESKKOOLI LÕPETASID:

LIINA ALANDI
RAGNE AUN
RITA EINMANN
MAARJA JAANISTE
HELLE KALDA
KAJA KALDOJA
ELAR KIIKA
ELINA LILLEMETS
MATI METSA
VILJAR MOORITS
MERLE MUMME
SIIRI MURUMAA
HEITI PAJU
MAREK TALPAS-TALTSEPP
KERRI TIMUSK
KERLI VAHI
ANNELY ÖÖPIK

Neist hinnetele "4" ja "5" õppisid:

RAGNE AUN
MAARJA JAANISTE
VILJAR MOORITS
MERLE MUMME
KERLI VAHI

RAKKE KESKKOOLI 9.KLASSI LÕPETASID:

9a kl.

ANDRE ERENVERT
EVE KLAAS
INDREK LEISSOO
RIINA LÜSI
KASPAR MATTISEN
TAUNO MÜRK
ANNEMARI NIINEP
VALDIS NIINEP
MAREK SEIL
ANDRI SIRP
KARIN TEPP
TIMO VUNDER

9b kl.

RENE BARABAS
KRISTIN HAREND
ANDRUS JAGNITS
HELENA KERGE
JAAK KURESSON
IVIKA KURIKS
KRISTJAN LIPP
EERO OJA
ANDRES RAIKNA
KRISTEL SUURKIVI
MAREK TEDRE
ELAR VAHI
KRISTI VEELMAA
TRIINU VILL

Hinnetele "4" ja "5" õppisid:

HELENA KERGE
IVIKA KURIKS
EERO OJA
KRISTI VEELMAA
TRIINU VILL

RAKKE VALLAVOLIKOGUS

KEHTIVATE PLANEERINGUTE ÜLEVAATUSE TULEMUSTE KINNITAMINE

Rakke Vallavolikogu otsustas jätta Rakke vallas kehtima järgmised planeeringud:

1. Rakke asula planeerimise ja hoonestamise projekt (generaalplaan) koos I jrk detailplaneerimisega. Punaste joonte sidumine. Eesti Projekt 1961
2. Rakke asula Faehlmanni tänava kõnniteede kapitaalremondi tehniline tööprojekt. Kommunaalprojekt 1978.
3. Piibe pargi rekonstrueerimisprojekt. Eesti metsamajanduse ja looduskaitse teadusliku uurimise instituudi SKB 1991.
4. Rakke aleviku ühepereelamute kvartali detailplaneerimise projekt. Eesti Maaehitusprojekt 1990.
5. Rakke asula kanalisatsiooni rekonstrueerimine. EKE Projekt 1985.

MUNITSIPAALKATLAMAJA SOOJUSENERGIA HINNA KEHTESTAMINE

Rakke Vallavolikogu otsustas kehtestada tarbijate poolt kasutatava soojusenergia hinnaks elanikkonnale 250 EEK/Mwh ja asutustele, ettevõtetele 270 EEK/Mwh. Otsus hakkab kehtima 1. juulist 1996. a.

* * *

Rakke Vallavolikogu otsustas lubada vallavanem Guido Ploompuu 1996. a. korraldada puhkusele 1. juulist kuni 8. juulini ja 15. juulist kuni 28. juulini k.a.

RAKKE VALLAVALITSUSES

SOOJUSENERGIA JA SOOJA VEE MAKSE KEHTESTAMINE

Rakke Vallavalitsus annab korralduse:

1. Lubada ME Rakke Soojusel kehtestada soojusenergia ja sooja vee aastaringseks makseks elanikkonnale 7 EEK köetava pinna 1 m² eest ajavahemikul 1. juulist 1996. a. kuni 31. maini 1997. a.
2. Sooja veeta majades (Metsa 1, Metsa 3, Faehlmanni 21) ning korterites, kus on paigaldatud soojavee boiler, 6 EEK köetava pinna 1 m² eest.
3. Eluaseme kompensatsiooni arvestamisel võtta aluseks aastaringse kütteperioodi tarbijad, mille aluseks on kehtestatud elanikkonna soojusenergia hinnaks 250 EEK/Mwh.
4. Soojusenergia aastaringne makse koguda ME Rakke Soojus eriarvele.

1996/1997 aasta kütteperioodiks on kehtestatud 11 kuu (1. juuli - 31. mai) arvestuslik maks. Ruutmeetri hinnaks koos sooja veega on 7.-, ainult keskkütte eest 6.-. Eluasemetoetust arvestatakse Riigi Elamuameti poolt kinnitatud juhendi alusel 1 m²-le arvestatakse 0,025 Mwh soojust. Sooja vett ühele inimesele mai-september 0,15 Mwh ja september-aprill 0,19 Mwh. Mwh hinnaks on Rakke Vallavolikogu kinnitanud 250.- EEK. Toome ühe näite 3-toalise korteri kohta, kus üldpinda 67 m², elanikke 3 ja nende kuu sissetulek 1500.-.

Aasta maks 67 m² x 7.- x 11 kuud = 5159.-
 eluasemetoetust arvestatakse kuus 188.-
 188.- x 11 kuud = 2068.-
 kokku tuleb maksta sularahas 3091.-
 Kui pere otsustab tasuda kütet ainult tegeliku kütteperioodi eest, s.o. 7 kuud, siis tuleb tasuda 67 m² x 12.- x 7 kuud = 5628.-
 eluasemetoetus 188.- x 7 kuud = 1316.-
 kokku tuleb maksta sularahas 4312.-
 Antud näite põhjal selgub, et kasulik on maksta 11 kuu eest.

RAKKE VALLA PÕHIKOOLIDE JA RAKKE KESKKOOLI LÕPETAJATE NING LÕPUKLASSIDE JUHATAJATE PREMEERIMINE

Seoses põhikoolide ja Rakke Keskkooli lõpetamisega premeerib Rakke Vallavalitsus Rakke valla elanike registrisse kantud Rakke valla põhikooli hinnetega "4" ja "5" lõpetanud õpilasi ühekordselt á 75.- EEK ja põhikooli kiitusega lõpetanud õpilasi á 100.- EEK.
 Põhikoolide üheksandate klasside juhatajaid AILI ALATSEID, LEONOORE MEERJAT ja EDDA JOOSTI premeeritakse ühekordselt á 100.- EEK.

Rakke valla elanike registrisse kantud Rakke Keskkooli hinnetega "4" ja "5" lõpetanud õpilasi premeeritakse ühekordselt á 125.- EEK.

Rakke Keskkooli lõpuklassi klassijuhataja MARI LEPPA premeeritakse ühekordselt 100.- EEK.

VALLA HEAKORRAKONKURSI JUHEND

EESMÄRK

Selgitada välja ja tutvustada laiemalt ilusamaid kodusid ja ettevõtete tootmishooneid. Parandada valla heakorda.

OSAVÕTJAD

Ühepereelamud, mitmekorterilised elamud, ettevõtete tootmishooned.

OSAVÕTU TINGIMUSED

Konkursist osavõtt toimub avalduse alusel. Konkursist ei saa osa võtta kodud ja tootmishooned, mis ei vasta valla avaliku korra ja heakorra eeskirjadele ning mille kasutajate tähelepanu on juhitud eelmise aasta jooksul heakorra, avaliku korra, koerte ja kasside pidamise eeskirjadele.

KORRALDUS

Vallavalitsuse moodustatud komisjon vaatab esitatud objekti kaks korda aastas üle (2 nädala jooksul enne valla päevi ja madisepäeva).

HINDAMISKRITEERIUMID

Hinnatakse 10 palli süsteemis

1. hoonete paigutust vastavalt projektdokumentatsioonile, territooriumi planeerimist, tehtud viimase 2 aasta mahtu;
2. hoonete väljanägemist, ehituslikku korrektsust, korrashoiu

astet, kujundust;

3. piirete, iluaia, majandusõue planeeringut, korrashoidu;
4. mitmekorterilistel elamutel ja tootmishoonetel ka teenindusmaa korrashoidu, keskkonnakaitsenõuetest kinnipidamist, lahenduste ökonoomsust. Loomapidamine on positiivne tendents.

PAREMATE VÄLJASELGITAMINE

Selgitatakse välja üks parim alljärgnevalt:

1. ühepereelamu kuni 2500 m² krundiga
2. ühepereelamu üle 2500 m² krundiga
3. mitmekorteriline elamu
4. ettevõtte tootmishoone.

Võitjad avaldatakse valla lehes ja autasustatakse rahalise auhinnaga á 1000.- krooni.

KOMISJONI KOOSSEIS

Tiit Hansen - arhitekt
 Leelo Lõune
 Enn Alandi
 Anti Ilomets
 Guido Ploompuu

Konkursist osavõtu avaldusi võib esitada kuni 10. juulini nii komisjoni liikmetele kui vallavalitsuse kantseleis suuliselt või kirjalikult.

RAKKE VALLA PÄEVAD

Seekordsed Rakke valla päevad saavad teoks 12.-14.juulini. Meile tuleb külla ka Soome sõprusvalla Pomarkku 12-liikmeline delegatsioon.

Esimeseks ürituseks on vallavalitsuse infotund Rakke raamatukogus 12.juulil. Kohtumisel vallavalitsuse ja volikogu esindajatega on kõigil võimalus saada vastuseid oma küsimustele. Käesolevast lehest leiate kupongi, kuhu saate oma küsimused kirja panna ja viia see kupong meie valla raamatukogudesse.

Reede õhtul on Rakke laululaval rahvast lõbustamas ansamblid "MTJ" ja "SEELIKUKÜTID" oma uue kavaga "Teel Euroopasse".

Laupäeval on võimalik Rakke alevi pargis osaleda laadamelus. Oodatakse palju ostjaid ja müüjaid. Kuulatakse isetegevuslaste ja puhkpilliorkestri kontserti. Kavas on spordiprogramm ja ei puudu õnneloos. Korraldajatel on varuks ka üllatusi. Õhtul vabaõhudisko alevi pargis!

Valla päevad lõpetab traditsiooniliselt surnuaiapäha Ao kalmistul, kus teenib Koeru koguduse õpetaja Allan Praats.

Meeldivaid elamusi Rakke valla päevadel teile kõigile!

Ada Väärt,

Rakke Valla Laulu ja Mängu Selts

RAKKE VALLA PÄEVADE KAVA

REEDE, 12 JUULI

16.00 Rakke raamatukogus Vallavalitsuse ja volikogu infotund

20.00 Rakke mäel

Suve parim lustiline palagan kogu perele "Teel Euroopasse". Programmis osalevad ansamblid "MTJ" ja "Seelikukütid", Ines Aru, Luule Komissarov, Margus Lepa, Raimo Aas ja Samuel Golomb. Tantsuks ansambel "Chickend Band". Nali, tants, kõhukate maadlus, mudelautode sõit, klounipere show, piltnik. Pilet 30.- ; 7-12 aastastele 10.- ; eelkooliealistele tasuta.

LAUPÄEV, 13 JUULI

LAADAPÄEV Rakke alevi pargis

TULE OSTMA JA MÜÜMA!

10.00	Avamine
10.00	Käsitöö näitus-müügi avamine
11.00	Isetegevuslaste kontsert
11.00	Triatlonist osavõtjate kogunemine laadaplatsil
12.00 Mäiste järve ääres	Triatlioni start
12.00 Rakke alevi pargis	Laste joonistusvõistlus
13.00	Puhkpilliorkestri kontsert
13.30	Spordiprogramm (rattaralli), batuut, õnneloos, üllatused.
22.00	Vabaõhudisko. Üllatusdiskor! Tants igale eale!

PÜHAPÄEV, 14 JUULI

11.00 Ao kalmistul **SURNUIAPÜHA**
Teenib Koeru koguduse
õpetaja Allan Praats.
Mängib Rakvere Linnaorkestri
kvartett.

OOTAN RAKKE VALLA PÄEVAL TOIMUVAL
KOHTUMISEL VALLAVOLIKOGU JA -VALITSUSE
ESINDAJATEGA VASTUST JÄRGMISTELE
KÜSIMUSTELE:

.....

.....

.....

NIMI:

TULEKUL ON VALLAVARA OKSJON

Rakke vallamajas toimub 30.juulil järjekordne oksjon, müüki tulevad järgnevad korterid ja vallavara:

KORTERID:

Aadress	Üldpind	Tubade arv	Alghind	Mugavusaste	Asustatus
Metsa 3-7	36,8	2	5190.-	mugavustega	asustatud
Metsa 3-6	34,5	2	4860.-	"	"
Faehlmanni 21-8	40,3	2	5190.-	"	asustamata
Faehlmanni 21-21	27,6	1	3570.-	"	"
Vahtra 2-5	43,3	2	3900.-	mugavusteta	asustatud
Faehlmanni 17-10	40,0	2	4800.-	"	asustamata
Aia 1-8	38,6	2	5340.-	"	"
Aia 1-4	39,0	2	5370.-	"	asustatud
Vahtra 2-1	44,9	2	4050.-	"	"
Tähe 4-30	65,4	3	11 760.-	mugavustega	asustamata
Tähe 4-29	32,3	1	5820.-	"	asustatud
Tähe 4-11	65,4	3	11 760.-	"	"

VALLAVARA:

OBJEKT	ASUKOHT	ALGHIND
Mäe küün	Liigvalla küla	2700.-
Pumbamaja hoone	Ao küla	50 00.-
Traksi tööstushoone	Salla küla	2000.-
Elumaja Rakkes	Jaama tn.2	5900.-
Noorkarjalaut	Tammiku küla	3000.-
Liigvalla mõisahoone	Liigvalla küla	40 000.-
Sõiduauto "Moskvitsh"		2000.-
Järelveetav tsistern		5000.-
Buss "Kuban"		5000.-

Tagatisraha 10% enampakkumise alghinnast, kuid mitte alla 500 EEK ja osavõtumaks iga objekti kohta 100 EEK. Vallavara ostmisel maksumusega kuni 10 000 EEK tasumine sularahas, üle 10 000 EEK maksumusega objekti puhul on võimalik tasuda 75% ulatuses EVP arvega, v.a. Liigvalla mõisahoone, mille eest tuleb tasuda sularahas kogu ulatuses.

Oksjonil osalemise avalduste vastuvõtmise viimane tähtaeg on 23.juuli. Tagatisraha ja osavõtumaksu on võimalik tasuda vallamaja kassasse kuni oksjonipäevani. Müüdavate korterite ja vallavaraga on võimalik tutvuda 15.-16.juulil. **Korterioksjoni algus 30.juulil Rakke vallamajas kell 10, vallavara müük toimub samas algusega kell 13.**

Oksjonisse puutuv info telefonidel 91 078 ja 91 360.

Majandusnõunik Kalle Oja

ARSI AARMA SAI KULTUURKAPITALI TÄNUSTIPENDIUMI

Arsi Aarma on sündinud Vägeval. Tema muusikutee algas juba 6-aastasena ema õhutusel kandle mängimisega. Tõsiselt hakkas muusikaga tegelema Tartu Õpetajate Seminaris ja sõjakooli päevil mängis orkestris. Ise on ta olnud muusikaõpetajaks umbes 700 õpilasele. Ta on juhatanud üheksat laulukoori ja kümnet orkestrit. Kuulsaim nende seast oli Eestimaa ainus õpilaste sümfooniaorkester Tapalt, mis oli omal ajal ka üleliiduliselt parim õpilasorkester. Ta on pidevalt tegelenud joonistamisega. Mitmel korral Rakke raamatukogus eksponeeritud "kännukate" ja "goreljeefide" näitusi on käidud

uudistamas ka väljaspoolt Rakket. Puunikerdamise kunst on talle toonud üleliidulise esikoha.

12. juunil andis Valdur Liiv Lääne-Viru Maavalitsuse kultuuri-osakonnast Arsi Aarmale üle kultuurkapitali tänu stipendiumi. Piduliku sündmuse juhatasid Rakke raamatukogu saalis sisse 88-aastase muusikaõpetaja praeguse klaveriõpilase Elen Kinnepi L. Schrammeli "Viini marsi" muusikahelid. Rakke Vallavalitsuse nimel oli tulnud õnnitlema sotsiaalnõunik Külli Vill ja abivallavanem Peeter Vill. Rakke KK õpilastele jagatud õpetuse eest tänas kooli direktor Vardo Arusaar. Aime Veelmaa rõhutas kunagise külakapelli "Piibe" liikmena tema imetlusväärset

annet - panna pille valdama ka ilma muusikalise hariduseta maainimene. Viimaseks töökohaks enne pensionile siirdumist oli A. Aarmale Rakke Lubjatehase klubi. Seal tehtu eest ütles tänusõnad Maire Annast.

Kohvilauas meenutas vana-meister lõbus-naljakaid lugusid kooli- ja muusikaelust, heitis pilgu kodust eemalolekuaastaile, mis tuli mööda saata rasketel aegadel vangilaagris viibides.

Nii oma õpilastele kui kõigile, kes temaga kokku on puutunud, jääb ta eeskujuks oma noorusliku hingelaadi, töökuse ja elutarkusega.

Aime Kinnep

RAKKE RAAMATUKOGU ALUSTAS KOHTUMIS- ÕHTUTE SARJA

Kohtumisel kõneles ta oma huvialadest, mida on kokku umbes 20. Luuletusi on valminud viiekümne ringis. Üheks meelistegevuseks on olnud joonistamine. Hiljuti sai Rakke raamatukogu ühe Helmut Joonuksi Rakke vaatega õlimaali omanikuks. Tema koostatud on ka terve rida matkaraamatuid. Ajakirjanduses on ilmunud üle 300 Helmut Joonuksi foto, lisaks neile on välja antud palju postkaarte. Läbi aegade on teda köitnud matkamine. Esimeseks matkaks oli kooliõpilastega läbi viidud suusamatk Rakke-Tammiku. Pikimaks jalgrattamatkaks kujunes retk Kihnu saarele.

Aastat 1958 võib pidada Rakke Keskkooli muuseumi asutamisaastaks. Muuseumi hingeks oli Helmut Joonuks. Ta on kolleksioneerinud raamatuid, postkaarte, marke, autogrammide ja autograafidega raamatuid. Tal on suurearvuline eksliibriste, müntide ja visiitkaartide kogu. Visiitkaartide seas

leidub ka Konstatin Pätsi oma. Uusimaks trükiseks, mida illustreerivad eranditult Helmut Joonuksi fotod, on 1996. aasta "Eesti Posti" seinakalender. Sellest, kuidas ta koos kaaslastega vangilaagrist põgenes, võib igäüks lugeda Albert Uustulndi 1991. aastal ilmunud raamatust "Acheroni kaldal".

Kohtumise lõppedes andis Antti Ilomets Rakke valla esindajana Helmut Joonuksile üle Rakke valla laualipu. Nii nagu on kavatsus muuta traditsiooniks Rakkest pärit tuntud inimestega kohtumiste korraldamine, nii on kavas nende kohtumisõhtute külalistele kinkida praegu Rakkes elavate kunstnike Einart Pulga ja Ain Väadi Rakke motiividega maalid. Seekord jäi Helmut Joonuksile käigust kodukanti mälestuseks Ain Väadi maal "Sügisene nostalgia".

Aime Kinnep

18. juunil toimus kohtumisõhtute sarja "On kallis mulle kodupaik" avatüritus. Külaliseks oli Suur-Tammiku küla Pilli talust pärit tuntud kodu-uurija Helmut Joonuks. Sõja-aastail oli ta kuller ja nii tuli tihti sõita Berliini vahet, elades teel üle nii rongi- kui lennuõnnetusi. Alates 1947. aastast oli ta 20 aastat Rakke elanik. Praegu on elukohaks Rakvere.

VESTLUSRING "MINA, PÕLISRAKKELANE"

Osalejaid vestlusringi "Mina, põlisrakkelane" oodatakse 14. juulil kell 13.00 Rakke raamatukogu saalis. Vestlusring saab teoks eeltööna järgnevatel aastatel kavandatava rakkelaste kokkutuleku tarvis. Avaldame esialgse nimekirja enne 1940. a. Rakkes sündinud ja praegu elavate inimeste kohta.

Abo Linda	Liin Hugo	Siirak Gerda
Harend Ellen	Mitt Loreida	Siirak Johannes
Kaasik Marta	Mitt Harri	Stüff Ellen
Kaljuvee Leo	Nurk Helgi	Suurkivi Aleksander
Kiigemägi Laine	Raamat August	Tambla Aino
Lambing Albert	Reitmann Valli	Tasa Vilma
Lehtla Borja	Remsalu Luule	Tasuja Miralda
Lehtsaar Linda	Remmet Johannes	Tiidu Evi
Leissoo Elmar	Remmet Mati	Vaimel Arvi
Leissoo Erich	Remmet Villu	Viermann Ants
Leissoo Rudolf	Rits Hilda	Vöörmann Meta

Täpsustused ja täiendused sellele nimekirjale palume teatada Rakke raamatukogusse. Kõigil nimekirjas olevatel elanikel ja 14. juulil Rakkes viibivatel põlisrakkelastel palume vestlusringi tulles kaasa võtta vanu fotosid ja muid materjale Rakke kohta. Teeme neist kohapeal koopiaid ja tagastame omanikule koheselt. Võimalusel lisada teave, kes või mis on fotodel jne. Eriti tänulikud oleme kõige eest, mida soovitakse otseselt üle anda.

Kõik materjalid leiavad hiljem asukoha Rakke koolimuuseumi ruumes rajatavas Rakke muuseumis. Muuseumi korrastamisega tehakse algust juba lähiajal.

Algatusrühma nimel:
Aime Kinnep
Ants Viermann

RAKKE HARIDUSSELTS

Rakkes tegutses Hariduse Selts aastatel 1917-1940. 29.aug. 1913.a. Rakke Hariduse Seltsi põhikiri jäi kinnitamata, kuna Eestimaa Kubermangu võimud pidasid Seltsi loojaid vähese haridustasemega inimesteks.

Kooliõpetaja Hans Jürgens asutas Rakke Laulu- ja Mänguseltsi, millest kujunes välja Rakke Hariduse Selts. Selts tegutses tegelikult juba varem, kuid alles 1917.a. registreeriti ametlikult. Seltsi tähtsamad tegelased olid A.Jürgens, dr. Kurriks, Kräusberg ja Valentin. 1934.a. ilmunud "Koeru Kihelkond" märgib, et Rakke Hariduse Seltsil oli oma kaunis maja, kus asus ka Rakke Algkool.

Tänavu 28.mail kogunes Rakke raamatukogusse grupp inimesi, et arutada Rakke Haridusseltsi järjepidevuse taastamist. Teatavasti sulges nõukogude okupatsioon 1940.a. Eestis kõik seltsid ja liidud, nende hulgas ka Rakke Haridusseltsi. Koosolijate arvates tuleks selts taastada. Selleks otsustati kokku kutsuda käesoleva aasta septembri alguses üldkoosolek. Seniks otsustati levitada Rakke valla elanike hulgas Rakke Haridusseltsi tegevuse vajalikkust. Rakke Haridusselts peab saama laia Rakke valla elanike osavõtu osaliseks, siis on taastataval seltsil ka jõudu edasiseks tegutsemiseks.

Rakke Hariduse Seltsi põhikirja projekt on valminud Malle Mattiseni käe alt ja sellega saab tutvuda Rakke valla raamatukogudes.

Eldor Traks

ROHELINE LEHEKÜLG

KAS PLASTMASSIST JÄÄTMEID VÕIB KODUS PÕLETADA?

Viimastel aastatel on majapidamisjätmete hulgas järsult kasvanud mitmesuguste plastmassist esemete osakaal. Kui kilekotid olid juba varemgi tavalised, siis nüüd müüakse plastmasspudelites ka toiduõli, limonaade, mahlakontsentraate jms. Hiljuti alustas oma toodangu plasttaarasse villimist ka AS Eesti COCA-COLA joogid - seda klaastaara kasutamist mittesoojiva käibemaksuseaduse tõttu. Maapiirkondades, kus suur osa prahist põletatakse kas toas pliidi all või siis aiamaal lõkkes, leiavad ka plastmassist pudelid tee tulle. Kui enamus plastmassesemeid on selles suhtes ohutud, siis mõnede plastmasside põletamisel võivad tekkida mürgised gaasid.

Jätmete põletamist tuleb ette põhiliselt piirkondades, kus jäätmekäitlus on algeline. Tihedasti asustatud aladel ei ole jätmete põletamine aga lubatud.

Jäätmeid ei maksaks põletada küpsetusahjus, sellest võib roogadele külge tulla paha maitse. Ka ei maksa jäätmetega kütta suitsusauna - leiliviskamisel vabanevad sel juhul kahjulikud ollused. Kui põletada jäätmeid keedupoti all, siis need mustuvad tugevasti. Plastmassi abi ei tasu kasutada ka tule läitmiseks koldes. Plastmassjätmeid võib põletada kuumas ja hoogsalt küdevas ahjus. Täielikuks põlemiseks peab olema rohkesti õhku - siis ei moodustu põlemisel mürgiseid gaase. Oma kütteväärtuselt ületab plastmass puitu üle kahe korra (40 - 46 MJ/kg), kuna selle valmistamiseks kasutatakse põhiliselt naftat. Lisatud on kõvendajaid ja täiteaineid.

Uuemal ajal märgitakse pakenditele sähki ka kasutatud materjali liiki näitavad tähed. Põleva tiku kujutis tähendab sel puhul, et pakendit võib põletada (vt lisatud tabelit).
POLÜETÜLEEN (PE-HD ja PE-LD) Suurem jagu plastmassjätmetest koosnebki tegelikult polüetüleenist. Polüetüleen sulab enne süttimist, suits on valge ja lõhn meenutab põlevat küünalt.
POLÜSTÜREENI (PS) ja POLÜETÜLEENTERELFTAADI (PET) põlemisel tekib tume suits.
POLÜVINÜÜLKLORIIDIST (PVC) eraldub põlemisel terav hais ja suits on must.

PET - TAARA

Eestis on AS Kiltron viimase poolteise aasta jooksul valmistanud ca 10 miljonit plastikpudelit. 90% neist moodustavad tuttavad 1,5 liitrised karastusjookide pudelid. Rahvusvahelise klassifikatsiooni kohaselt on need nn. PET - pudelid. USAs kinnitati PET - taara standard juba 1954. aastal, Euroopas hakkasid PET - pakendid laialdaselt levima 1980. aastatel. Hetkel ongi Eesti kaupluste lettidel karastusjookide ja toiduõlide plastpudeleist 95% PET - taara. Hiljuti alustas karastusjookide villimist plastikpudelitesse ka Tartu Õlletehas.

Tarbija jaoks on oluline teada, et kasutamisel ja transpordil kerged ja mugavad PET - taara pudelid võivad pärast tarvitamist ära põletada. See ei saasta loodust, kuna hoolikalt põletamisel eraldub tühjast PET - pudelist vaid veeaur ja süsihappegaas. PET - taaral on polüetüleentereftaalidest valmistatud plastpudelite tunnusena täheühend PE. Euroopas kasutatakse plasttoodete tähistusstandardit DIN 6120. Kuna paljudes riikides on selle järgimine veel vabatahtlik, võib esineda ka erinevusi tähistuses. Põletamiseks on ohutud plasttooted, millel on tähistus PE; PET; PE-HD ja PE-LD.

LIIK

PET
Polüetüleentereftalaat
PVC
Polüvinüülkloriid
PE - HD
Suure tihedusega polüeteen
PE - LD
Väikese tihedusega polüeteen
PP
Polüpropeen
PS
Polüstüreen
Muud

KUIDAS PÕLETADA?

Reeglina on kodustes tingimustes põlemisprotsess mittetäielik ja selle käigus tekib kahjulikke gaase, nagu vingugaas (süsinikmonooksiid CO) ja mitmesugused süsivesinikud (CxHy). Sõltuvalt jätmete lämmastikusisaldusest, tulepessa temperatuurist ja hapniku juurdepääsust tekivad lämmastikoksiidid (NOx). Kloori (Cl) sisaldavate jätmete põletamisel võib halbades põlemistingimustes tekkida eriti mürgiseid furane ja dioksiine. Polüuretaanist vahtplast ja osa polüamiide võivad ebasoodsates tingimustes anda mürgist tsüaanvesinikku (HCN). Polüstüreeni põlemisel tekib 3-4 korda enam suitsu ja nõge kui polüetüleeni põlemisel. PVC põlemisel tekib kloorivesinikku ja söövitavat soolhapet.

Täielik põlemine sõltub põletatava eseme kujust ja struktuurist, temperatuurist ja hapniku juurdepääsust. Sageli tekib nõrgine suits, eriti PVC ja PS põlemisel. Suurtes kogustes plastmassi põletamine on ohtlik, sest võib tekkida tugev plahvatus. Pealegi kaasneb põlemisega väga kõrge temperatuur, mis kahjustab ahju. Soovitatakse põletada kuivi ja puhtaid plastmassesemeid. Tuleks vaadata, et purkides, pudelites, karpides ja kottides ei oleks sisaldisjääke. Ahjus võiks põletada korraga umbes piimapakenditäre kilet. Kilejätmed tuleks puudele asetada niimoodi, et nende sulamisel tekkiv mass ei valguks kolde põrandale. Kogus ei tohiks ületada 5% põhipõletusaine (puit) kogusest. Plastmassjätmeid võib põletada, kui koldes on kõrge temperatuur, puud poolenisti ära põlenud ja ahi kiirgab juba soojust. Et tagada plastmassi täielik põlemine, tuleb garanteerida värse õhu vaba juurdepääs koldesse.

ÄRA NED PÕLETA!

Polüvinüülkloriid (PVC) - tooted:

- osa läbipaistvatest või heledatest shampooni- ja toiduõlipudeleist
- samast materjalist karbid
- kontorimapid
- täispuhutavad rannalelud
- plastmassmatid
- aiavoolikud jms.
- Polüuretaanid (PUR):
- vahtplastist plaadid ja -padjakesed.

Polüamiid (PA):

- tekstiilitooted
- osa pudeleist
- vorstiümbrised

Teflon - tooted:

- kaabliisolatsioon

Kummi - tehiskautshuki ja plastmassi vaheline piir on tegelikult üsna ebamäärane.

KASUTUSKOHT PÕLETATAVUS

KASUTUSKOHT	PÕLETATAVUS
Karastusjookide pudelid, tekstiil	VÕIB (tahmaoht)
Torud, voolikud, ehitustarbed, дренаazhitorud, tärpentiinipudelid	EI VÕI
Mahlapudelid, ämbrid, kanistrid	VÕIB
Kiled, kilekotid, väetisekotid (pesta enne põletamist)	VÕIB
Nöörid, plastmasskarbid, kaaned, suured kotid	VÕIB
Karbid, purgid, helikassettide ümbrised	VÕIB (tahmaoht)
Ülaltoodute kombinatsioonid	EI SOOVITA

Rubriiki toimetab Reigo Lehtla

*** MURFOLOOGIA ***

LUPOCHAINSKY KIIRUSTA-JA-OTA PRINTSIIP:

Kui te jõuate kohale vara, jääb asi ära.
 Kui te näete vaeva, et õigeks ajaks jõuda, tuleb teil oodata.
 Kui te jääte hiljaks, olete te liiga hiljaks jäänud.

JOHNSONI SEADUS:

Kui mitme kuu jooksul leiab aset ainult kolm tähelepanuväärset
 seltskondlikku sündmust, langevad nad kõik ühele öhtule.

SIR WALTERI SEADUS:

Tõenäesus, et sigareti-, kamina-, lõkke- jm. suits tuleb isikule otse näkku, on
 võrdeline selle isiku tundlikkusega suitsu suhtes.

FOTOGRAAFI SEADUSED:

1. Parimad võtted tehakse alati pärast seda, kui film on otsa saanud.
2. Teisi häid võtteid üritatakse läbi objektiivikatiku.
3. Kõik ülejäänud paremad võtted rikutakse, kui keegi avab kogemata
 pimiku ukse ja film valgustatakse ära.

DOWLINGI FOTOGRAAFIASEADUS:

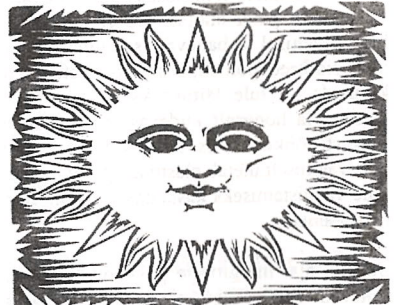
Üks luhtunud pildistamisvõimalus tekitab iha osta kaks uut eset fotovarustust.

STEELE'I PLAGIAAT KELLEGI FILOSOOFIALE:

Igaks peab millessegi uskuma - ma usun, et ma võtan veel klaasikese.

**SUVI ALGAS
 21. JUUNIL
 KELL 5.24**

Õnnitleme

60

Enn Mustasaar 12.06

65

Priskilla Laaneoja 16.06

Maike Altermann 20.06

Adeli Tasula 23.06

Jaan Luik 24.06

Laine Öispuu 28.06

70

Virve Võormann 05.06

75

Maike Nurk 23.06

80

Terese Kodas 20.06

TÄHELEPANU KARTULIKASVATAJAD!

Kuna kartulimardikas kuulub Euroopa regiooni karantiinsete
 putukkahjurite nimekirja ning selle kahjuri leviku jälgimine vaatluse teel ja tõrje
 korraldamine on maavaldajale kohustuslik, palume teid teostada kartulipõldude
 vaatlusi käesoleval aastal kolmes etapis:

I vaatlus 1.-7.juulil; II vaatlus 21.-28.juulil; III vaatlus 17.-24.augustil.

Kahjurite esinemise juhtudest teatada koheselt taimekarantiini
 inspektorile telefonil 40 596.

KIIRE ja SOODNE võimalus

FILMIDE ilmutamiseks,
 ning **FOTODE** tellimiseks
 on "KADAKA" poe kaudu.

Kui tood oma filmi poodi
 esmaspäeval enne kella 10,
 saad selle kätte juba
 kolmapäeval kell 11.
 Kolmapäeval ilmutada toodud
 filmid saad kätte reedel,
 reedese esmaspäeval. Samuti
 saad tellida lisafotosid.

HINNAKIRI ON POES STENDIL

AUSTATUD RAKKE ELANIKUD!

Kõiki, kes teavad, milline oli
 Faehlmanni 30 asuv maja
 (apteegi maja) peale sõda ja kui
 palju on seal tehtud töid maja
 taastamisel, palutakse võtta
 ühendust abivallavanem Peeter
 Villiga telefonil 91236.

"RAKKE KAJA"

Väljaandja:

RAKKE VALLAVALITSUS

Toimetaja Eha Beilmann

Telefon 91295

Küljendus Reigo Lehtla

Trükikoda "TRÜKIS"

Tiraaž 500 eks.

Ilmub kord kuus

SURNUD

HENN LEINASAAR
 28.08.1938 - 19.06.1996

Vallamajas nõustab
 arhitekt Tiit Hansen meie
 valla kodanikke iga kuu
 teisest teisipäeval 9-16.